

PET DNI PO KATASTROFI V SOTESKI VAIONT

Nadaljuje se izkopavanje mrličev in dezinfekcija področja

Zbiranje prispevkov po vsej Italiji in v inozemstvu

Resna nevarnost novega usada s hriba Toc - Gen. Ciglieri o posredovanju vojakov, da se prepreči panika, do kakršne je prišlo v nedeljo

Požrtvovalnost ljubljanske skupine prof. dr. Janeza Milčinskega

BELLUNO, 14. — Z gore Toc se pomika počasi nov zemeljski usad s hitrostjo 30 centimetrov na minuto. Nevarnost grozi predvsem področju Cimolaisa. Okoli 13. ure pa so javili, da se je hitrost premikanja nekoliko zmanjšala. Oblasti v Vidnu so nocoj zahtevale, da je nevarnost, da se z gore Toc utrže nov ogromen plaz, ki bi utegnil imeti strahovite posledice za vse področje. Oblasti ugotavljajo, da gre samo za premike, ki so v zvezi z velikim plazom, ki je povzročil katastrofo 9. oktobra. Zaradi tega neprestano drivo v dolino velike skale, pomešane z zemljo.

Danes je na hrib odšel tudi znanstvenik tržaškega geofizičnega zavoda za namestitev seizmografov, da ugotovi ali se faza sesedanja nadaljuje ali pojenja. Izjavil je, da se za sedaj ne predvideva drugi večji plazovi. Čez nekaj dni pa bo moč imeti nove elemente, da se oceni položaj.

Vso nocoj so vojniki nadaljevali iskanje žrtev pod ruševinami in blatom. Tiskovni urad 4. armad-

je nevarnost infekcije. Pokrajinski zdravnik pa je poudaril, da ni nevarnosti epidemije, ker trupla, ki jih niso še našli, ležijo pod plastjo blata, ki predstavlja sama na sebi že varnostno plast.

Pred občinsko palačo v Longaronu je general Ciglieri, ki vodi operacije, izjavil častnikarjem, da bodo za vzpostavitev zaupanja med prebivalstvom in da se prepreči panika, kakor se je dogodila včeraj, poslali v vase, ki so bile prizadete in poškodovane in ki so blizu jezua, vojaške oddelke, ki bodo ostali tam, dokler ne bo položaj normaliziran. General je dejal, da vojska deluje v tesnem stiku s civilnimi oblastmi, s katerimi se posvetojuje, ter da mrličev odkopavanje z vso potrebno previdnostjo. Pri tem je general izrekel vse priznanje vojakom, policiji, karabinerjem in gasilec za požrtvovalno delo. Od vsega začetka je pod njegovim poveljstvom delalo na tem področju in izmenah štiri tisoč ljudi podnevi, dvaja tisoč pa ponoči ob razsvet-

drugem delu. Lotili so se prenašanja trupel, ki neprestano prihajajo, pomagali so pri urejanju krst, pri njihovem spuščanju v grobove. Ko so prispeli kamioni, polni trupel, so se štirje profesorji lotili sami uvrščanja mrličev. Vsem, ki so jim hoteli o tem žalno delo preprečiti, je Janez Milčinski odgovoril: «Prišel sem v Italijo, ne da bi tu vršil profesorski poklic, temveč da kolikor močete koristim».

Tudi angleška zakonca Mourtorne, ki sta v imenu «skladi za pomoč otrokom» prinesla prispevek dveh milijonov lir, sta takoj po izročitvi zneska začela pomagati pri dezinfekciji in pri prenašanju mrličev.

20-letnica ustanovitve južnomoravskih brigad

BEOGRAD, 14. — V navzočnosti 160.000 prebivalcev Niša in Pomočarja, podpredsednika republike Aleksandra Rankovića, predsednika izvršnega sveta Jugoslavije Petra Stambolice, namestnika vrhovnega poveljnika oboroženih sil Jugoslavije generala Ivana Gošnjaka in drugih uglednih osebnosti so včeraj na griču Buhanj pri Nišu, kjer je okupator ustrelil nad 10.000 rodujbov, z odkritjem spomenika padlim borcem praznovali 20. obletnico ustanovitve prve južnomoravske partizanske brigade. Na slovesnosti je bilo tudi 120 preživelih borec brigade.

Proslava obletnice se je pričela že v soboto zvečer s slovesno akademijo v Domu JLA v Nišu, po kateri je bila v hotelu «Parks» prirejena tovarska večerja. Na večerji je podpredsednik Ranković govoril o pogojih, v katerih je bilo na ozemlju južnomoravske Srbije formiranih osem divizij in o revolucionarni borbi ljudstva tega krajev proti nemškimi okupatorjem.

Segni zagotovil temeljito preiskavo

Predsednik republike Segni med obiskom v prizadetih krajih soteske Valont

LONGARONE, 14. — Predsednik republike Segni je prisel v nedeljo v Belluno, od koder je odšel v Longarone, da si ogleda razdejanje. V Bellunu je Segni prisostvoval na prefekturni sestanku tehnikov in predstavnikov raznih oblasti, ki so mu obrazložili celotni položaj, general Ciglieri pa je poročal o vsem, kar so vojniki do sedaj storili na prizadetem področju.

Sledil je sestanek Segnija s parlamentarci. V imenu vsega izvršnega sveta je govoril demokristianski poslanec Corana, ki je doma iz vasi Erto. Zehvalil se je predsedniku za njegovo navzočnost in za zanimanje in podujar, da prizadeto prebivalstvo zahteva pravico, ki naj temelji na resnici.

Zatem je komunistični senator Soccimmarro izročil predsedniku tovrstne dokumente, ki jih bodo izročili njemu, predsedniku vlade in preiskovalni komisiji; toda že iz dosedanjih dokumentov je moč razbrati temeljne elemente za delo preiskovalne komisije. Zaključil je: «Upoštejte, gospod predsednik, da vsi tisti, s katerimi sem govoril ljudje, ki so v mnogih primerih izgubili svoje družinske člane, so mi izrazili zahtevo po kaznovanju krivcev in po uveljavljanju pravice».

«Bodi gotov, Soccimmarro, pravici bo zadoščeno,» je odgovoril Segni in stisnil Soccimmarro roko. Tako zatem je stisnil Soccimmarro roko tudi notranji minister Rumor.

Predsednik je prisostvoval nato žalni maši v prestolnici cerkvi, obiskal je zatem ranjence v bolnišnici in je nato odpotoval s helikopterjem v Longarone v spremstvu ministrov Rumorja, Andreottija in Jervolina. Ko je predsednik izstopil iz helikopterja, je prišlo do številnih protestov častnikarjev, ki jih niso pustili v zavrnjen. Funkcionarji, ki so bili v spremstvu predsednika in ki so imeli proteste, so takoj dali policijski ukaz, naj častnikarjev ne ovira.

Ko je predsednik napravil še nekaj korakov, da si ogleda razdejanje kraje, je nekdo iz množice zavpil: «Predsednik, poslušajte ljudi!». Andreotti je tedaj vprašal, kje so podžupan in člani odbora. Odgovor: «Ni vasi tu, ker so jih odbili, je predsednik izjavil, ki je pred njim odstopil duhovnik Pampalini, a ni se slišalo, kaj mu je rekel. Slišal se je samo odgovor predsednika: «Ne bojte se. Besede bodo postale dejanja».

Neki emigrant se je približal skupini častnikarjev in jim rekel: «Pišite, potrebno je povedati svetu, kaj se je zgodilo. Vrnili se bom v Švico in pripovedoval resnico».

DANES

Danes pač ni in ne more biti nikogar več ne v Italiji ne v svetu, ki ni prepričan, da mora preiskovalna komisija do dna raziskati, kdo je kriv strahotne katastrofe v soteski Valont. Sam predsednik republike je v nedeljo doživel med svojim obiskom prizadetih ljudi in krajev prestretilje trenutke in občutil, da bi pravici zadoščeno. Med tem pa prihajajo iz vse države in z vsega sveta prispevki, da bi vsaj preživelim nesrečnim olajšali posledice nesreče. Tudi vlada, da je v včerajšnji seji odobrila tiste najnujnejše zakonske ukrepe, ki jih bo moral sedaj parlament po kar najboljši kratkem postopku odobriti.

Vlada je včeraj odobrila tudi za nas Slovence nad vse važen zakonski osnutek, na podlagi katerega ne bo več prepovedano — kot je to stori fašizem — dati otrokom slovenskih krstnih imen z jalovim izgovorom, češ da so «tujca». Upamo, da bo osnutek tudi parlament v kratkem odobril in s tem popravil vsaj eno tmed krivic, ki se zaradi veljavnosti številnih fašističnih zakonov dogajajo.

Izmed mednarodnih novic pa je brez dvoma najvažnejša vest iz Alžirja, da se je spor med Alžirijo in Marokom znova hudo zostril kljub posredovanju tunizijskega predsednika Burgibe. Maroški vojaški oddelki so namreč zasedli tri postojanke, kar smatra alžirska vlada za ponovni napad ter skušajo sedaj njene enote zavrniti t. maroškega oklepa vozila. Maroški napad je očitno v nasprotju z obveznostmi na sestanku v Uđi. V teku so srditi boji, pri katerih sodeluje okrog tisoč maroških vojakov, ki so pridrti tudi do sto kilometrov daleč. Alžirska vlada želi, da bi se zadeva rešila pri glavnem tajniku afrške konference v Adis Abebi v smislu listine, ki je bila takrat sprejeta, in sicer na miren način.

SULLO USTOLIČIL PREISKOVALNO KOMISIJO

Interpelacija socialističnih poslancev - Objavljena vsebina bele knjige komunističnih parlamentarcev

RIM, 14. — Minister za javna dela Sullo je danes ustoličil preiskovalno komisijo, ki bo morala do 15. decembra izvesti preiskavo o katastrofi pri Vaiontu. Minister je prebral pet temeljnih točk o preiskavi, ki jih omenja dekret o ustanovitvi komisije, in je poudaril, da bo morala komisija odgovoriti na dve vrsti vprašanj: 1. ali so družba, ki je gradila jez in organi javne uprave vedno spoštovali vse veljavne določbe pri izdelavi načrta, pri graditvi jez in pri upravljanju naprav, 2. ali je treba nesrečo eventualno tudi deloma pripisati pomankljivostim ali nepoštopavanju zakonskih določb ali pa katerim koli drugim razlogom.

Minister je poudaril, da je potrebno temeljito preučiti tudi vsa vprašanja, ki se tičejo kolovadnice. Kar se tiče odgovornosti, ki jo je treba ugotoviti, pa gre za dejavnost družbe graditeljice tako pred njeno nacionalizacijo, kakor po njej. In prav tako tudi za ravnanje organov javne uprave na vseh ravneh, za čenši od tehničnega urada v Bellunu do vrhovnega sveta za javna dela, in to v vseh fazah, t. j. pri načrtovanju, graditvi in vzdrževanju jezua.

Minister je pozval komisijo, naj svoje delo izvrši z največjo strogošću pri ugotavljanju dejstev. Socialistični poslanci Bertoldi, Baldani in Fortuna pa so predložili interpelacijo predsedniku vlade, da

sporči, kaj namerava vlada storiti za ugotovitev odgovornosti o vzhkih, ki so povzročili nesrečo v Longaronu in ali so uvedli potrebne tehnične pregledne, ker je še vedno nevarnost novih plazov, in v tem primeru, ali so odredili primerne ukrepe. Razen tega vprašuje, kaj je vlada sklenila glede obnove prizadete področja in pomoči prebivalstvu.

Rimski «Paese sera» in «Unita» objavljata celotno besedilo knjige, ki jo je predsednik republike izročil v nedeljo v Bellunu skupini komunističnih parlamentarcev. Knjiga objavlja številno dokumentacijo v zvezi z graditvijo jezua. Dokumentacija zajema zahtevo tamkajšnjega prebivalstva, naj se upošteva njihovi interesi, zato da ne bi utrpelo škode zaradi graditve jezua do višine 722 metrov. V nekem pismu se omenja, da je vas Erto zgrajena na plazovnem terenu, in da je nevarnost, da bo voda, ki ga bo zalila, povzročila nove plazove. Knjiga omenja zatem dve interpelaciji pokrajinskemu svetu v Bellunu od 2. februarja 1961 o ukrepih za preprečitev nevarnosti, ki grozi prebivalstvu tamkajšnjih krajev, ter sklep pokrajinskega sveta, ki zaradi novega plazua, ki se je utrgal na levi strani umetnega jezua, pomenja pokrajinski odbor, da sprejme vse potrebne ukrepe, da se z jamči varnost prebivalstva, in da hkrati obvesti pristojna ministrstva. Dokument vsebuje tudi razna vprašanja, ki so bila postavljena v parlamentu, in resolucije ter resolucije CGIL od 12. oktobra 1963. Drugi del pa vsebuje dokumente

Srdit vojaški spopad na alžirsko-maroški meji

Ben Belova odposlanca odpotovala v Rabat na razgovor s kraljem Hasanom - Burgiba predlaga sestanek zunanjih ministrov Alžirije, Maroka in Tunizije, da bi našli sporazum - Alžirska vlada predložila zadevo tajništvu organizacije iz Adis Abebe

ALŽIR, 14. — Spor med Alžirijo in Marokom se je znova hudo zostril. V Maroku so danes uradno javili, da so maroški vojaški oddelki znova zasedli kraje Hassi Beida in Tindzurb. Alžirski radio pa je nocoj sporočil, da so ti kraji še vedno v alžirskih rokah, in je pripomnil: «Ta nemadni napad je bil izvršen nekaj prej, preden so v Maroku sporočili, da so bili ti kraji zasedeni. Zaradi odpora naših čet skušajo enote maroške vojske ob podpori letalstva in oklepnih vozil še vedno demantirati prezgodnjo izjavo maroške vlade».

Prezsednik alžirske republike Ben Boudjedja je danes v tajništvu organizacije iz Adis Abebe predložil listino iz Adis Abebe. Dodal je, da bo alžirska vlada prevzela vso odgovornost, da doseže spoštovanje dostojanstva, suverenosti in celovitosti ozemlja. Sporočil je, da je vlada poslala Jazida iz Šimana v Rabat, da skušata doseči mirno rešitev brez uporabe ljanzja orožja. Buteflika je dalje izjavil, da je nastali položaj ustvarila volja maroške vlade, da mirno sporazumevanje zamenja z vojaško rešitvijo. Dodal je, da je maroški napad na alžirsko ozemlje v nasprotju z obveznostmi, ki so jih prevzel voditelj maroške delegacije na sestanku v Uđi. Dalje je minister sporočil, da so se srditi boji, ki so se v teku, začeli davi zgodaj, pri čemer uporablja maroška vojska letalstvo in tanke. Poudaril je, da je tako ravnanje v očitnem nasprotju z listino OZN, z bandunskim duhom, z listino arabske zveze in z listino iz Adis Abebe. Etiopski zunanji minister, ki je sedaj v Alžiru, je že obveščeno o koraku alžirske vlade pri organizaciji listine iz Adis Abebe.

Buteflika je nato sporočil, da alžirska letalstva ni nastopilo in da za sedaj ni moč še ugotoviti izgub na obeh straneh. Pri maroškem napadu sodeluje okoli tisoč vojakov, ki so na raznih krajih prodrti od 50 do 100 km na alžirsko ozemlje.

V maroških vojaških krogih pa trdijo, da so po starih urah boji drenehali.

Predsednik Burgiba je poslal posebno odposlanca v Rabat, kjer se je razgovarjal s kraljem Hasanom. Odel je nato v Alžir, kjer se je sestel z zunanjim ministrom. Zvedelo se je, da je alžirska vlada načelno sprejela sestanek alžirsko-tunizijskega ministra. Dan sestanka pa je treba še določiti.

Po maroškem radu je nocoj govoril kralj Hasan, ki je dejal, da je Maroko vedno rajši reševal svoje probleme s pogajanjem ter da je pripravljen začeti z Alžirji ne-

posredne razgovore za rešitev obmejne spora, «ki ga ustvari kolonializem in ki je oškodoval celovitost našega ozemlja».

Dodal je: «Naša želja, da ohranimo izvrstne odnose z bratskimi in sosednimi narodi, ne bo mogla na noben način omajati naše odločnosti, da branimo naše dostojanstvo in izsilimo spoštovanje našega ozemlja in celovitosti njegovih pravih meja».

Erhard sestavil novo vlado

BONN, 14. — Novi zahodnonemški kancler Erhard je sestavil danes svojo vlado ter se je s predstavniki koalicijskih strank sporazumel o glavnih obrisih vladnega programa. Imena novih ministrov pa ne bodo objavljena do srede, ko bo vlada predstavljena parlamentu.

Zvedelo se je, da nova vlada v bistvu ne bo mnogo drugačna od prejšnje vlade. Liberalci pa so dobili eno listino več, in zaradi tega bodo imeli demokratični eno manj. Kakor se je predvidelo, je predsednik liberalne stranke Mende, ki je vedno odklanjal sodelovanje v vladi, ki je predsedoval Adenauer, postal podkancler in minister za znanstvene zadeve.

PROGRAM TITOVEGA BIVANJA V ZDA

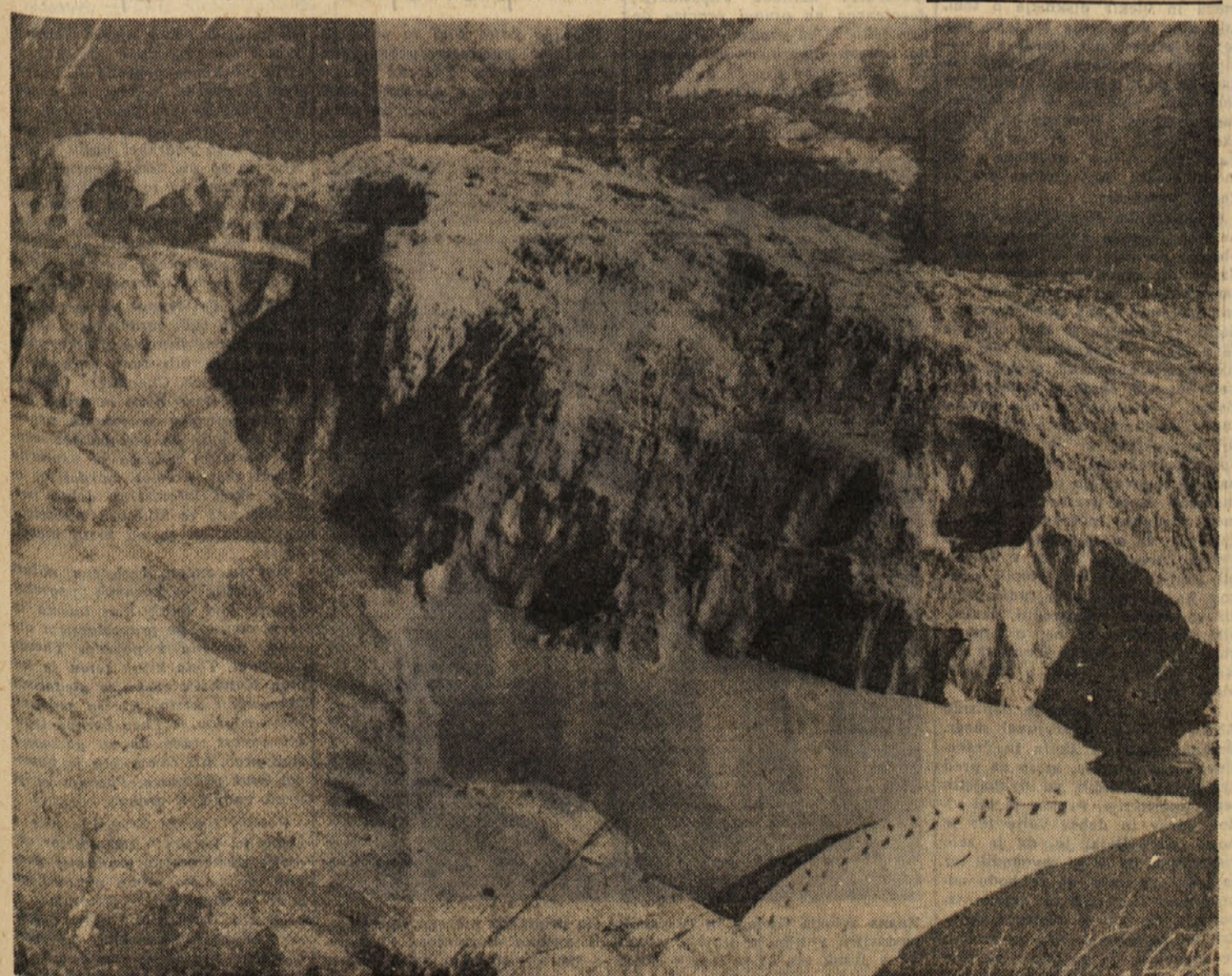
OD 17. DO 25. T. M.

V generalni skupščini OZN bo Tito govoril med svečano sejo 21. t. m.

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 14. — Predsednik republike maršal Tito bo na vabilo predsednika ZDA Kennedyja prispel 17. oktobra s helikopterjem pred Belo hišo v Washingtonu, kjer mu bodo kljub neformalnemu obisku izkazali najvišje časti.

Po informacijah iz dobro obveščenih krogov bosta Kennedy in Tito pričela z izmenjavi misljenj o vprašanjih, ki zanimajo obe državi, takoj po sprejemu. Razgovori se bodo verjetno nadaljevali tudi med kosliom, ki ga bo predsednik Kennedy privedil v čast maršala Tita in nadaljevali popoldne pri ponovnem sestanku Kennedyja s Titom. Predpostavljamo se, da se bo maršal Tito po razgovorih s Kennedyjem, sestel v novinarskem klubu v Washingtonu z ameriškimi novinarji. V petek 18. oktobra bo maršal Tito odpotoval na tridnevni obisk v Kalifornijo, kjer bo gost guvernerja Georgija Brownja, ki je letos obiskal Jugoslavijo in bil gost predsednika republike. V ponedeljek 21. oktobra bo maršal Tito z letalom se vrnil v New York, kjer bo 22. oktobra govoril na svečani seji generalne skupščine OZN. 25. oktobra se bo predsednik republike vrnil v letalom vrnil v domovino.

Tako je sedaj umetno jezero v soteski Vaiont. — Desno vidite v senci okrnjeni hrib Toc, ki vnovič preti z usadom

Zakaj so se pred sodniki zapičili prav v barvo kože

NEW YORK, oktobra. — Ko bodo naši znanstveni bralci v zgodovinskih knjigah, da smo na XVIII. zasedanju Generalne skupščine Zdrženega narodov sprejeli deklaracijo proti rasni diskriminaciji, bodo verjetno gledali na nas prav tako, kakor bi mi gledali na naše predhodnike, da bi nam zgodovinske knjige govorile, da so naši predhodniki niso imeli enakih pravic kot tisti s temi omci.

Toda kljub temu, da je absurdno rasno diskriminacije v naših dneh tako očitna, je vendar ena izmed poglavitnih problemov, ki pretresajo sodobni svet. In kako to, da so se pred sodniki velikim skupin človeške vrste zapičili ravno v barvo kože, v narodnost, kateri posameznik pripada, ali ideologiji, v katero verjame?

Korenine rasne diskriminacije kot tudi številnih drugih oblik diskriminacije je treba iskati predvsem v gospodarskih in političnih odnosih preteklosti. Rasna diskriminacija je samo ena izmed ostankov, ki nam jih zapušča kolonializem kot dediščino. Prav tako kot vidimo na gospodarsko področju, da monopol gospodarske moči še dolgo po političnem razpadu kolonializma omogoča gospodarsko eksploatacijo nekdanjih kolonij — surovinskih proizvajalcev, ki jih eksploatacirajo nekdanje metropole, industrijsko razvijate dežele, tako je tudi rasna diskriminacija ostanek in instrumente oblasti človeka nad človekom.

Odnosi v številnih afriških in azijskih pa tudi v latinsko-ameriških in srednjezhodnih deželah to v celoti potrjujejo. V Južni Afriki je na primer leta 1959 znašal donosek belega prebivalca 425 funtov šterlingov, dohodek črnega afriškega prebivalca pa samo 39 funtov šterlingov oziroma enajstkrat manj. Razlika med donosom belega in črnega prebivalstva je bila prav tolikšna kot razlika med povprečnim dohodkom na prebivalca v razvitih deželah in primeri z dohodkom prebivalca iz nerazvitih držav na svetu (1500 dolarjev v razvitih in 140 dolarjev v nerazvitih deželah). V Keniji je razlika še večja: leta 1957 je prišlo na belega prebivalca približno 447 funtov šterlingov, na črnega pa samo 15, kar pomeni, da je bil dohodek belega prebivalca 23-krat večji od dohoda črnega. Pri vsem tem je treba vedeti, da je znašal isto leto povprečni dohodek na belega prebivalca v Angliji 384 funtov šterlingov in na povprečnega Francoza bele polti 312 funtov šterlingov, kar dosega jasno kaže, da bel prebivalec v deželah, kjer se je problem rasne diskriminacije najbolj zaostril, ni sestavljal delovnega ljudstva, ampak gre očitno za veleposelnike, kapitalce in izkoriševalce, za ostanke iz kolonialnega razdobja.

Velikanske razlike v povprečnem dohodku med pripadniki raznih rasnih skupin niso zgolj posledica tega, da se višjere rase ukvarjajo s produktivnejšimi in zato kvalificiranejšimi delovi. V Južni Afriki je na primer leta 1959 znašala povprečna mezda zidarja

1964 penija na uro, če je bil zidar belec, in samo 26,5 penija, če je bil črnc. V Rodezijski federaciji v Njasi je bil leta 1960 povprečni letni zaslužek Evropejca 1209 funtov šterlingov, v tem ko je afriški prebivalec v teh deželah zaslužil samo 87 funtov šterlingov na leto. Velike razlike v gospodarskem položaju ras so posledice različnih lastninskih razlik. V Južni Rodeziji, na primer, sestavljajo belei samo 6,5 odstotka celotnega prebivalstva, so pa lastniki skoraj 60 odstotkov vse obdelovalne zemlje.

V ekonomskem smislu je bil kolonializem najbrutalnejša oblika človeškega izkoriščanja. Pri tem ljudi ni bilo mogoče izkoristiti zgolj na podlagi svobodne igre tržnih sil, očitno celo uporaba surove vojaške in policijske sile ni zadostovala, ampak je bil potreben instrument rasne diskriminacije. Rasni konflikt je dandanes nedvomno najostrejši v Južni Afriki, kjer sestavljajo belei 19,4 odstotka vsega prebivalstva, v Južni Rodeziji, kjer je belev 6,5 odstotka od celotnega prebivalstva, ter v Angoli, kjer jih 2,5 odstotka. Belo prebivalstvo, ki je koloniziralo te dežele, se je obdalo z mitom rasne večvrednosti. Tam, kjer je bila težnja rasknega mešanja največja — kar dokazuje Južna Afrika — tam je postal tudi rasni predsodek šečasoma najhujši. Predsodek o rasni večvrednosti se je polagoma zakoreninil v zakonodaji in ljudje določene barve kože so začeli z orožjem preperevati družtev z ljudmi druge barve. Vladajoča rasa je s silo in z orožjem preprečevala podjarmljeni rasi njen normalni kulturni razvoj in napredek. Zato dandanes ne zasledimo pojavov rasne diskriminacije samo v gospodarskem življenju, temveč prav tako tudi v kulturnem. V Južni Afriki je na primer leta 1958 obiskovalo šole 21,9 odstotka belih prebivalcev in samo 13,9 odstotkov črncev Bantu. V Severni Rodeziji je na 10 tisoč belev prišlo 1,3 šole, v tem ko je na enako število črnškega prebivalstva prišlo samo 0,09 šole. V Keniji je leta 1959 obiskovalo gimnazije in višje šole 4,8 odstotka vsega belega prebivalstva in samo 0,08 odstotka črnega. S tem, da so preprečevali vzgojo, kulturni in znanstveni napredek, so ti ljudje določene barve kože počasi pridobivali dejansko intelektualno nadmoč nad ljudmi druge barve kože.

Ko je padla zaveza kolonializma, se je okrilva vsa realnost ostankev preteklosti. In kakorkoli je videti smešno to ločevanje ljudi po barvi kože, je vendarle eno izmed poglavitnih problemov naše civilizacije. Ameriško družbo pretresa oster spopad z rasni segregiranoščin: prihodnost te velikanske in bogste dežele je odvisna od tega spopada. Južnoafriška unija je povečala svojo vojaški proračun za 56 milijonov dolarjev, na vseska 220 milijonov, kar se pripravljajo na krvavi obračun. Ko spremljamo na kraju samem debate o deklaraciji proti rasni diskriminaciji, se nam zdijo, da se je človeštvo komaj začelo otresati iracionalnosti vojskova-

150-letnica smrti L.Lagrangeja v Turinu

Turinska akademija znanosti bo organizirala ob 150-letnici smrti Luigija Lagrangeja, ki je bil med ustanovitelji te akademije, mednarodni simpozij. Simpozij bo od 22. do 25. oktobra in na njem bodo obravnavali dve temi: eno iz matematične, drugo iz analitične mehanike. Sodelovali bodo člani akademije znanosti iz Pariza in Berlina, kjer je pokojni Lagrange deloval, računajo, da bo vseh znanstvenikov na simpoziju okrog 600, med katerimi bodo tudi italijanski in inozemski udeleženci. V Turinu bodo v Italije, Francije, Nemčije, Belgije, Sovjetske zveze in ZDA, ki so bili izredno postabljeni in ki bodo na simpoziju brali svoja poročila.

Tako so pokopavali žrtve nesreče v Vaiontu. Stroj je napravil dolg skupen grob in vanj so položili krste, večinoma označene samo s številko. Identificiranje je bilo namreč za večino sploh nemogoče, saj so izgubili življenje skoraj vsi, ki so se drug drugega poznali.

PRVI UKREPI VLADE V ZVEZI S KATASTROFO PRI VAIONTU

Občina Longarone toži SADE-ENEL

KPI zahteva imenovanje parlamentarne preiskovalne komisije

RIM, 14. — Predsednik republike Segni je danes izdal odlok, s katerim je prof. Felice Ippolito prenehal biti član upravnega sveta ENEL, na njegovo mesto pa je imenoval prof. Aida Frascobetta, dosedanega predsednika višjega sveta za javna dela, ki je bil uvojen z današnjim dnevom.

Današnja seja ministrskega sveta je bila posvečena v glavnem strobatnih nesreči na področju Vaionta; obnovili bodo javne naravnostne ukrepe, kar zadeva politično načrtovanje, je omenil naslednje možne ukrepe: odprava splošinarstva; sprememba kmetijskih pogojev; ustanovitev delovnih ustanov za razvoj kmetijstva; radikalna reforma Federacijas; postopno odpravo carinske zaštite zlatarje; odobritev urbanističnega zakonodajstva; sprememba načrtov državnih soudeležb v prave načrte za državne investicije; reforma na področju farmaceutstva; ustanovitev enotnega sklada vseh nepremičnostnih investicij; socialnoslovesnih ustanov, ki bi politično razširile kolektivne po-

trošne in civilnih potreb (bolnišnice, prevoz, šole itd.).

Barca je dal pozitivno oceno sindikalnih borb, zlasti na področju industrije in podčrtal nujnost tesnejše povezave med delničnimi borbo in borbo proti dražnjini. Kar zadeva končno vprašanje političnega levega centra, je Barca dejal, da komunisti ne diskutirajo toliko o formuli levega centra, niti o načelu srečanja med KD in PSI: »Vse je odvisno od stvarne vsebine tega srečanja in te formule, in od dejstva, ali napredne sile levega centra hočejo ali ne hočejo pobijati konservativne usmeritve vodilne skupine KD«. V diskusiji pa sta prevladovali v glavnem dve tezi: nekateri so zatrjevali, da proti politiki levega centra ne obstaja »globelna alternativa«, drugi pa so bili nasprotne mnenja, in so zagovarjali tezo, da mora biti smoter komunistov v tem, da v

knjige ~ gledališče ~ pes
glasba ~ slikarstvo

Prof. dr. B. Kreft predsednik Slavističnega društva Slovenije

«Jezik in slovnost» bo urjevala prof. dr. M. Boršnikova

V soboto 12. t. m. je radni občni zbor Slavističnega društva Slovenije v Mariboru opozoril na nelagodje pri delovanju na celostni vidiki gledanja položaja stroke in skupnosti ter predlagal sprejeti ukrepe za to, da bi se konkretne oblike delovanja še izboljšale. Izvolil je nov upravni odbor. Občni zbor je združen z Miklošičevimi praslavo in tako po svoje vključen v mariborsko kulturno revijo.

Nagrade «Opatija 63»

Prva nagrada: D. Jakič, «Otišla si sa lastama»

Druga nagrada v znesku 100.000 din je žirija podelila Mariju Nardelju za skladbo «Poruču moras», tretjo v znesku 80.000 din pa je dobil Dragutin Diklič za pesem «Oprost, volim te».

Žirija občinstva osmih jugoslovanskih radijskih postaj in poslavljal v duorani so proglasili za najuspešnejšo skladbo «Kad jednom odeš Aleksandra Nećaka, ki je dobil za nagrado 12.000 din. Nagrada 100.000 din je dobil Dušan Jakič za skladbo «Otišla si sa lastama» 355 glasov, tretjo nagrado v znesku 80.000 din pa je dobil Marijo Nardelj za «Poruču moras».

Na sedanjem 12. zasedanju AVNOJ, ki se bo odvijalo v Beogradu, 14. oktobra, bodo obravnavali vrsto aktualnih vprašanj, med drugim tudi vprašanje objektivnosti in subjektivnosti pojave socialistične revolucije v Jugoslaviji. Simpozij bo skušal odgovoriti na vrsto vprašanj oziroma dati pobudo za razpravo o teh vprašanjih. Jugoslovanski politični znanostniki in na primer poslana teza, da so sklepi AVNOJ o nacionalnih odnosih v Jugoslaviji večje pomena kot pa nazadnje ustavni sklepi. Oni imajo pomen spoznanja narodov Jugoslavije, dosežene na osnovi pravnice da samoodločne in predstavlja trajno osnovo jugoslovanske skupnosti. Simpozij bo proučil pomen II. zasedanja AVNOJ tudi s tega vidika.

Jutri bo pogreb pokojnega Jeana Cocteauja

Pred kratkim umrl Jean Cocteau ne bo imel pogreba na državne stroške, temveč bo francoska vlada uradno zastopal državni minister Gaston Palewski v odsotnosti ministra za kulturo Andreja Malrauxa, ki je v Kanadi. Seveda se bodo pogreba udeležili tudi vodilni člani francoske akademije.

Hudi neredi med pogrebu pokojne Edith Piaf

Pogreb bo v sredo jutraj v občini Milly-la-Forêt, na področju Pariza, kjer je pesnik stanoval in kjer je občina določila neko ulico, ki se bo po njem imenovala. Na županstvu tega kraja bo izloženo tudi pokojnikovo truplo, strážili ga bodo mestni ognjegašci.

Danes je bila objavljen, da bo v kratkem izšel posmrtni dnevnik pokojne Cocteauja, kateremu je dal naslov «Dokonča preteklost». Cocteau je začel pisati svoj dnevnik pred dvajsetimi leti in je ob koncu živel na njegovih smrti. V dnevniku je zelo natančno zapisoval svoje vtise in svoja mnenja o osebah, ki jih je srečal, o tem, kar je čital in o aktualnih dogodkih.

Pokojno Edith Piaf so pokopali včeraj na pariskem pokopališču Père-Lachaise. Pogreba se je udeležila ogromna množica petdeset tisoč ljudi. Pokojnico so polo-

Dr. Franci Zwitner petdesetletnik

Po celovečernem slovenskem vestniku poznamo.

V četrtek, 10. oktobra, je dr. Franci Zwitner, predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroskem in predsednik Slovenske prosevne zveze, praznoval svojo petdesetletnico. Dr. Franci Zwitner so di med najmarkantnejše osebnosti našega sodobnega narodnega življenja. V borbi za našo enakopravnost ga poznamo predvsem po njegovih prizadevanjih za usrečnejše določil členu 7 avstrijske državne pogodbe.

Naj jubilatni izvir iz znane Albeuleve rodine v Zahovcu, kjer se je rodil 10. oktobra 1913. Do vstopa v celovško gimnazijo je preživljal svoja otroška leta na kmetiji svojih staršev. Po maturi se je lotil študija bogoslovja v celovškem semenišču in na teološki fakulteti v Innsbrucku. V Innsbrucku je pričel tudi s študijem prava, ki ga je nadaljeval na Dunaju in v Grazu. Leta 1939 je promoviral za doktorja prava.

Po končanem študiju je zaprosil za službo pri deželni vladi in pri sodišču, vendar sta mu bili obe odbiti. Zato je po prehodni namestitvi pri Slovenski prosvetni zvezi odšel na Dunaj, kjer je študiral na visoki šoli za svetovno trgovino, dokler ni bil leta 1940 vpoklican v nemško vojsko. Kot navaden vojak jo je preživel na raznih frontah, medtem ko so mu domače nacisti izsili. Jeseni 1944 se je v Crni gori pridružil partizanom. Po odpustu iz Jugoslovanske armade se je julija leta 1945 vrnil na Korosko in do leta 1946, ko je prevzel uredništvo Slovenskega vestnika, vodil kazenski in socialni oddelek na okrajnem glavarstvu v Beljaku.

Na njegovi življenjski poti smo dr. Franci Zwitner že zgodaj srečali sredi našega narodnega življenja. Kot srednješolec je urejal «Zvezdo», pozneje pa «Bratoljub». Na Dunaju je bil tajnik «Kluba koroskih slovenskih akademikov» in «Slovenskega krožka», se kot visokošolec pa je bil izvoljen za podpredsednika Slovenske prose-

S KONCILA VATIKAN II.

Prvi primer zavrtnitve liturške sheme

Českoslovaški primas Beran je izjavil, da tokrat ni prejel vabilo za koncil

VATIKAN, 14. — Na današnjem splošni kongregačiji vatikanskega koncila je prišlo do presenečenja. Ko so koncilski očetje glasovali o celnem drugem poglavlju liturške sheme, to je o »sveti euharistični skrivnostnosti«, se jih je izreklo zanj 1417 očetov, proti 36 (enon placeta), 781 pa se je izreklo zanj pod formulom «Placet luxata modum», če mur bo se najbrž v parlamentarnem žargonu rekel, da so se vzdražali. Tako je imelo troje glasovne cerkvenim okolišem škof, marvet tudi ordinarij. Ponekod ta ni škof, ampak tudi provincial katškega reda, ki ima samostane v določeni škofiji. Kot vidimo, gre za važno vprašanje.

O današnjem 47. zasedanju splošni kongregačiji koncila so izdali obširno poročilo, iz katerega sledi, da je bilo omenjeno poglavje dejansko zavrtnito ter da bodo moralne nekatere člene ponovno predelati. Iz poročila se tudi vidi, da je posejlo v diskusijo v tem večko ali manjšo oblast in avtonomijo škofov od najvišje cerkvene hierarhije itd. Sicer pa razni laični pisci, ki se ukvarjajo s temi vprašanji delijo kardinalne škofove v enopredne in enazadnjaške, ter so uporabili za kurialne kardinalne celo izraz »spatagona«. Za laika se zdijo vprašanja, o kolik katerih se vna bo, nekakdi diakocepljenje, vendar pa to

Proces proti demonstrantom v Rimu odložen do 18. t. m.

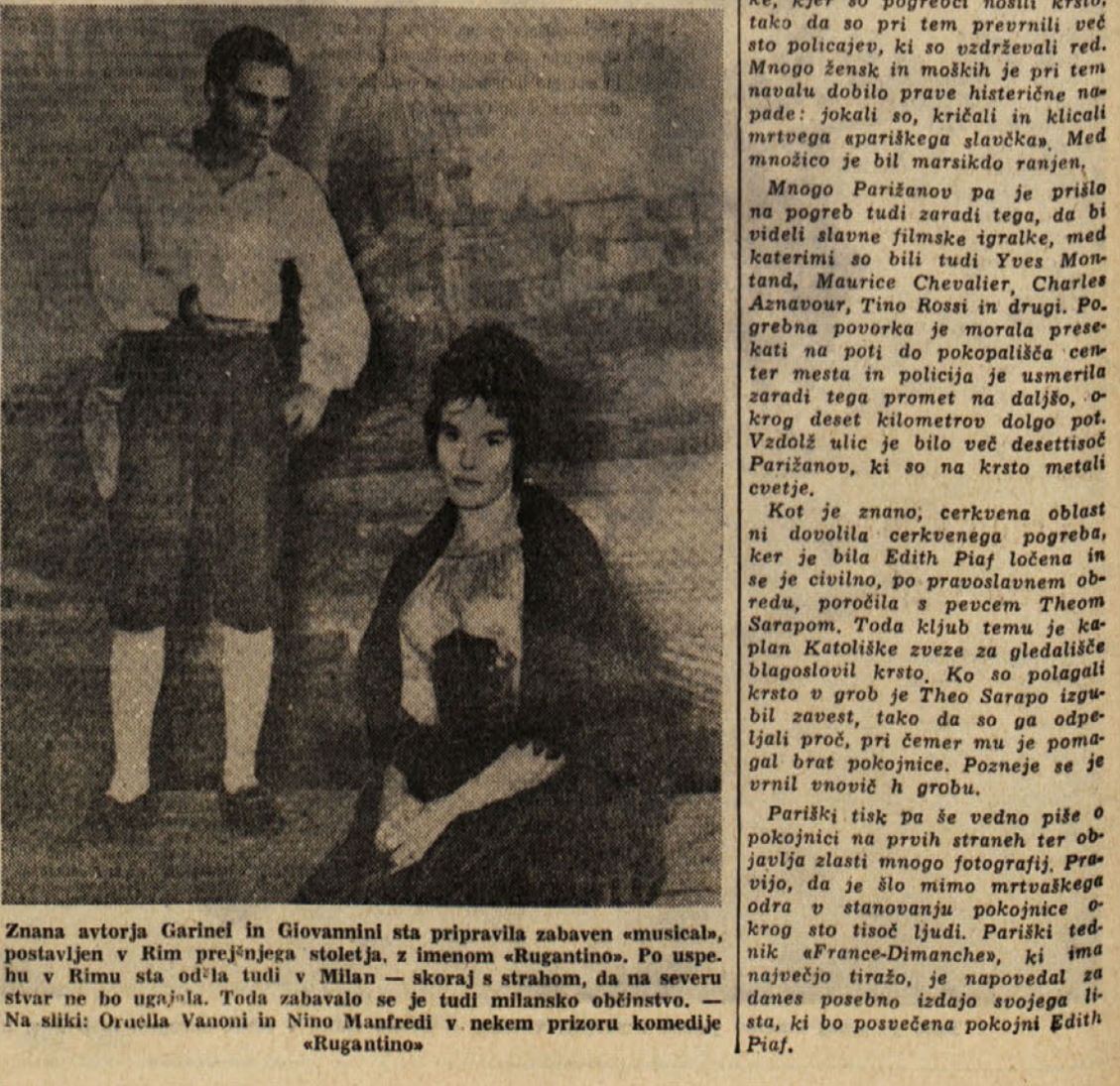
Gre za 33 demonstrantov, ki so že od prejšnje srede v zaporu

RIM, 14. — Danes se je pred rimskim kazenskim sodiščem začela sodna razprava proti 33 demonstrantom, ki so se udeležili prejšnje srede znane rimske demonstracije med stavko gradbenih delavcev. Vsi oboženci so v zaporu in na sodišče so jih pripeljali v posebnem avtomobilu. Oboženci so, da so blokirali cestni promet ter da so se uprli policijski ukazom javnih organov, da so povzročili razne poškodbe in rane itd. Med hujšimi oboženci so: da so poškodovali osemnajst avtomobilov javne varnosti in šest avtomobilov ATAC, da so prevrnili petnajst zasebnih avtomobilov ter deset motornih koles in furgonov, razbili nekaj stekel na javnih lokalih in podobno.

Na zahtevo odgovornikov je sodišče preložilo razpravo za štiri dni, tj. do 18. t. m.

Simpozij o pomenu II. zasedanja AVNOJ

BEOGRAD, 14. — Okrog 120 najuglednejših jugoslovanskih zgodovinarjev, pravnikov in političnih delavcev je povabljena na simpozij o pomenu II. zasedanja AVNOJ Jugoslavije, ki se bo pričel 16. oktobra v Zagrebu. Na simpoziju bo podan več referatov, ki bodo obravnavali vrsto aktualnih vprašanj, med drugim tudi vprašanje objektivnosti in subjektivnosti pojave socialistične revolucije v Jugoslaviji. Simpozij bo skušal odgovoriti na vrsto vprašanj oziroma dati pobudo za razpravo o teh vprašanjih. Jugoslovanski politični znanostniki in na primer poslana teza, da so sklepi AVNOJ o nacionalnih odnosih v Jugoslaviji večje pomena kot pa nazadnje ustavni sklepi. Oni imajo pomen spoznanja narodov Jugoslavije, dosežene na osnovi pravnice da samoodločne in predstavlja trajno osnovo jugoslovanske skupnosti. Simpozij bo proučil pomen II. zasedanja AVNOJ tudi s tega vidika.

Znana avtorja Garinel in Giovanniini sta pripravila zabaven «musical», postavljen v Rim predljetnega stoletja, z imenom «Rugantino». Po uspehu v Rimu sta odšla tudi v Milan — skoraj s strahom, da na severu stvar ne bo ugajala. Toda zabavalo se je tudi milanski občinstvo. — Na sliki: Ornela Vanoni in Nino Manfredi v nekem prizoru komedije «Rugantino»

JAPONSKA V BORBI ZA TRŽIŠČA

Ikedov obisk v štirih deželah jugozahodnega Pacifika

Nekateri govorijo o novi obliki japonskega imperializma - Dojansko gre Ikedi predvsem za tržišča - Dobri uspehi njegove misije kar zadeva gospodarsko vprašanje - Japonska pomoč deželam v razvoju

Prezgodaj bi se bilo dajati neko dokončno oceno o rezultatih potovanja japonskega premiera Ikeda v štirih deželah jugozahodnega Pacifika, še danes pa je gotovo, da ima njegov obisk na Filipinih, v Indoneziji, Avstraliji in Novi Zelandiji daleč večji pomen in ne predstavlja samo nekakšnega sponzorskega obiska, ki bi se končal v Tokiju. Nekeč je Japonska v tem delu sveta imela tudi določene politične interese, ki jih je iskrala v obliki neprikrityh želja po nadoblasti ter izgraditvi mogočnega imperija. Danes pa je po vsej gotovosti, da si tu želi zagotoviti samo tržišča za svoje blago po eni ter raziskati možnosti za nabavo surovin, potrebnih njenim industrijam, po drugi strani.

Nekdo je to imenovala nova oblika japonskega imperializma, oziroma povampirjenje želja in težnje iz obdobja »dumpinga«. Če bi držalo — kar je malo verjetno — je vse to danes še očitno v posebni obliki, ki so vsekokrat drugačne, pač odvisno od prestolnice, ki se v njej japonske delegacije nahajajo.

Spričo tega tudi Ikedova misija ni imela enih in istih oblik v vseh štirih deželah. Prve dni je bilo na Filipinih ter v Indoneziji izrečenih mnogo besed o medsebojnem sodelovanju, predvsem na osnovi japonske pomoči. V razvitih deželah, kot sta Avstralija in Nova Zelandija, pa je Ikeda iskal partnerje za trgovsko izmenjavo, kakor tudi za skupne nastope na drugih tujih tržiščih.

Na osnovi uradnih poročil o tem obisku v Džakartri, Canberra, Wellingtonu, pa so čitatelj lahko ugotovili, da so bili rezultati pogovorov o političnih vprašanjih dokaj skopi. Povsem drugačni so bili ti rezultati, ko se je pogovor zavrtel okrog gospodarskih vprašanj in gospodarskega sodelovanja.

Zdi se, da si je Ikedova delegacija postavila za nalogo, da bo najprej dosegla uresničitev realnega, stvarnega gospodarskega sodelovanja, kot tudi, da polične skupne interese za vsako od teh dežel na gospodarskem področju, o uspehih in političnem področju pa da začne razmišljati šele zatem.

Nekaterih skleptiki so od nekega pomenitve prišli, da Japonska — vsaj kar zadeva Indonezijo — v pogledu nekaterih ključnih vprašanj tega področja za to še vedno ni mogla najti skupnega jezika. Oziroma, da Ikedova delegacija, kot menijo v Džakartri, še vedno ne vidi, katera so glavna vprašanja tega področja in katere rešitve so za ta vprašanja edino mogoče.

Če pa jih vidi, se njena gledanja vsekar bistveno razlikujejo od onih, ki jih imajo dežele, ktere so si pred kratkim priborile neodvisnost.

Nevsilivo, toda brez pomislekov in omahovanja je Ikeda ob prihli svojega potovanja tudi poudaril, da se je Japonska v lanskem letu s svojimi 382 milijoni, kolikor jih je v obliki pomoči dala deželam v razvoju, med državami, ki to pomoč dajejo, uvrstila na peto mesto, takoj za ZDA, Francijo, Veliko Britanijo in Zahodno Nemčijo. Dobre argumente v njegovih rokah je bilo tudi dejstvo, da je nad 80 odstotkov pomoči, ki jo daje Japonska, bilo danih prav temu področju.

Tudi na tej osnovi je japonski premier zahteval sodelovanje. Besednjak, ki ga je ob tej priložnosti uporabljal, je morda bil nekoliko suhoparen in skop, prejkone, ker je bil prevedč posloven. Vendar, ko je izjavil, da želja izboljšanje odnosov tam, kjer za to obstajajo obojestranski interesi — tega ni bilo moč razumeti drugače, kot prav tako.

Japonska delegacija je uporabljala izraz »pomoc deželam v razvoju«, vendar obstaja vtis, da gre tudi pod tem geslom za navadno poslovno transakcijo. To je najlepše razvidno tudi iz izjav o nevdržnosti prakse dodeljevanja kreditov za nabavo blaga široke potrošnje deželam z nezadostnimi tujimi plačilnimi sredstvi.

Zaradi tega tudi ni prišlo do objave — posebno ne v odnosu do Filipinov in Indonezije — da se bo pomoč povečala. Nasprotno, rečeno je bilo, da se tudi Japonska nahaja v teškem finančnem položaju in da bi težko mogla...

Gradnja nove vrste ladij

Pred leti je po svetu zbudilo veliko pozornost novo načini gradnje oceanskih ladij. Sistem predvideva dvoje trupov, ki sta med sabo povezana. Vsak trup ima svoj lastni pogonski motor. Ladja, grajena na ta način, je mnogo bolj stabilna, nudi večji upor velikim valovom in z njo lažje upravljajo. Novi način gradnje so prvi poizkusili Japanci. Ugotovili so, da je gradnja take ladje cenejša in tudi lažja, ker bodo izdelali vsak trup posebej in ju šele zatem sestavili. Računi so pokazali, da bo ladja tega tipa tudi hitrejša.

glavni zagotovitvi nadaljnja sredstva za pomoč tujini, in to predvsem zaradi nujnosti vlaganja kapitalov, da se ohrani tempo razvijanja lastnega gospodarstva, in drugič, zaradi odplačila dolgov ter reparacij.

Vendar so Japonci dali vedeti, da so pripravljani v okviru odplačila reparacij (od 1.019 milijonov dolarjev, kolikor jih mora skupno plačati na račun reparacij, je deželam tega področja že bilo danih 421 milijonov) podpreti ekonomski razvoj in blaginjo dežel, katere ja Japonska v pretekli vojni imela zasedene, in to v obliki, ki bi jim najbolj ustrežala. Premier Ikeda je ob tem izrazil željo, da se izraz »reparacije« menja za drugim, kar bi najprej pomenilo, da si Japonska na vsem tem področju želi zagotoviti mesto, ki zanj menji, da ji kot industrijsko razvijati deželi pripada.

Vendar bodo — vsaj kar se Indonezije tiče — japonske napake iz obdobja prvih let dobavljanih blaga na način reparacij še vrsto let preprečevali uspešnejši japonski gospodarski predor na to tržišče. Zakaj stroji in oprema, ki so jih bili Japonci takrat poslali, so bili tako slabe kvalitete, da se je bilo ustvarilo splošno mnenje o njihovi slabi kvaliteti.

Obisk premiera Ikeda na Filipinih, v Indoneziji, Avstraliji in Novi Zelandiji je bil potekel brez hruška, povsem tiho, ob neogibni vplivnosti in prisrčnosti. In, navzlic temu, da ni dal nobenih takšnih rezultatov, ki bi bili padli v oči pa vendarle nihte ne dvomi, da je japonski premier postavil zelo solidne osnove za dejansko uveljavitev Japonske v deželah jugozahodnega Pacifika in jugovzhodne Azije, in to predvsem na gospodarskem področju. S. O.

Zadnje dni septembra je v Bosporu, zaradi mgle, zavozila v obalo sovjetska ladja »Arhangel'sk«, pri čemer je zadelo hišo in je popolnoma porušila. Tri njene prebivalce je pri tem doletela smrt. Na sliki vidimo sovjetsko ladjo in porušeno hišo (foto Magajna)

ZANIMIVI POGOJI ČLOVEKOVEGA ŽIVLJENJA MORDA ŽE V BLIŽNJI PRIHODNOSTI

Elektronski stroji kot odlični sodelavci človeka v njegovih proizvodjalnih naporih

Težnja po sodelovanju med človekom in elektronskimi stroji - Primer takšnega sodelovanja v medicini - Kdo bodo »medicinski inženirji« in kakšne bodo njihove naloge - Poslovanje v odvetniški pisarni na osnovi posebnega elektronskega sistema - Elektronika na področju vzgoje - Tovarne, ki bo v njih delalo samo nekaj nadzornikov - Pojav številnih novih poklicev

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Claudio Picerna v galeriji Lonza

V veliki dvorani umetniške galerije A. Lonza, ki jo ima Traški slikarski krožek v drugem nadstropju šte. št. 14 v Ulici Imbriani, razstavlja slikar samouk Claudio Picerna svojih sedemindvajset olj. Je to prvič, da nastopa z osebno razstavo. Sicer pa se tudi drugače Picerna ni mnogo javno udeleževal na skupnih razstavah, ker slika šele dve leti. Zato nam je skoraj čisto nov.

Kot večina slikarjev samoukov, slika Picerna v prostem času, po poklicnem delu, in verjetno dela to tudi v večjih in manjših presledkih, kar opazamo v teh oljih, ki se v njih kaže slikarski razgovor nenadoma prekinita, da bi se zatem v novi obliki znova pričel v drugih skupinah slik. Jasno, da to ustvarja maice neenotne videz vse razstave. Steti pa moramo Picerna za dobro nekdo dejstvo, namreč, da se kljub nestalnosti v kontinuiteti dela, umetniško ugodno razvija. To je zlasti očitno v skupini v zadnjem delu nastalih podob, ki so vse dobre ali skoro odlične, ker v njih dojemamo predmetnost osebnosti, kot tudi nje barvno stran, in ki predstavljajo afriška dekleta, zamorskega bojovnika, dekle in doprni portret Louisa Lautrea, znamenitega francoskega slikarja. Francoski mojstri pa Picerna tudi drugače zanimajo. Večji ali manjši vpliv Van Gogha, Degasa, Rouseauxa in Renoirja odseva iz raznih slik, zlasti se v posrečni podobi »Dekleta na deželi« z rdečim sončnikom opaja vpliv zadnjega. Dobro in pristneje uspeva Picerna v svojih tihotijah, v katerih z množico drobnih potez ustvarja mehko in plastično barvitost posod, sadja in cvetlic. Tudi slikoviti kotički luksuza in dvignili so sprejemljivi, in tudi nekatere slike z jadrnicami, objasnijo nam od plamenov tonečega sonca. Ne prepričuje pa Picerna v pokrajinskih slikah, ki jih podaja po spominu. Sploh pa slika skoro vse iz lastne domišljije, ki je romantično usmerjena. To zrcalijo zlasti slike bradatih pomorščakov in starih tovornih parnikov ter podob, v kateri je on sam žalosten deček-sirota, odet v veselo pušno oblečko. Claudio Picerna ima vsekar odber slikarske izgleda in če bo le vztrajno slikal, bo gotovo dosegel še višjo raven umetniškega ustvarjanja.

MILKO BAMBIC

Opisujemo v izročilu, zaradi njegove zanimivosti, članek, ki ga je napisal dr. Simon Ramo, priznan ameriški avtoriteta o vprašanju avtomatizacije in elektronske. Članek je bil objavljen v časopisu »US News and World Report«.

V drugi polovici našega stoletja, se bo čedalje intenzivneje razvijala visoko avtomatizirana elektronska družba. Razvijala se bo postopno, ker je tehnologija tako zapletena in draga, obenem pa potrebuje tako veliko število visokih solanov ljudi, da bo za uresničitev potrebnih sprememb potrebno precej časa. Stroški za ustvaritev take avtomatizirane družbe so veliki in jih ni moč meriti na milijone in ne na milijardami.

Danes delamo na vskladi, sodelovanja med človekom in elektronskimi stroji, da o dosežki najboljše oblike dela na raznih področjih človeške dejavnosti — v prometu, v popludu zvez, v medicini, na pravaem področju, na področju vzgoje, in javni upravi. To vskladi, oziroma kombinacijo imenujemo elektronska družba. Gre za novo izraz, ki je, mislim, boljši od izraza »avtomatizacija«, če ni opišemo novo zvezo med človekom in stroji. Opisimo najprej primer takšnega sodelovanja v medicini. Stroj bo zdravniku rekel: »Imate vse podatke o tej bolezni in lahko izberete način zdravljenja, ki bo zagotovil najboljše rezultate.« Ali pa bo stroj celo svetoval nekaj, na kar zdravnik ni bil niti pomislil, a bo zatem na tej osnovi lahko nadaljeval svoja raziskovanja.

To ne pomeni, da bo vsak zdravnik strokovnjak za elektronsko. Imel pa bo asistente, ki ne bodo nujno morali vedeti mnogo o medicini, a bodo strokovnjaki za stroje. To bodo brkove nekakšni »medicinski inženirji«, izpolnjeni v stroki, ki danes še ne obstaja. Vsekarer bodo ljudje velikih intelektualnih sposobnosti in bodo prejkonce imeli tako diplomiro zdravnika kot inženirja. Zdravnik pa bo do tudi v bodoče moral stalno slediti razvoju medicinske vede, ki bo naglo napredovala, a medicinska praksa se bo na osnovi tega prav tako naglo spreminjala, oziroma menjala.

Naj omenimo še primer, kako bodo postavimo, v tehnološkem svetu bodočnosti delali odvetniki. Vsak odvetnik bo v svoji pisarni imel ustrezno elektronsko zvezo z večjim številom registrovanih in izpolnjenih z dejstvi, zakoni, in postopki. Asistent bo vse potrebne podatke beležil s pomočjo posebnega elektronskega sistema. Sleherno odstopanje od zakona, vsaka pomanjkljivost in napaka, vsako vprašanje, ki ima zvezo s pravom, bo po tem sistemu avtomatično zabeleženo. Na področju vzgoje se približujemo krizi. Nevednost naglo razširja potrebe čedalje številnejšega prebivalstva sveta, a naše možnosti, da človekove telesne in dušne darove ter nagibe usmerimo v napravljalni smer, se čedalje manjšajo. Doslej smo v šolah tehnologijo malo uporabljali. Cemu bi določeno mehaniko gradivo dijakom ne predavali stroji, vzgojiteljem, oziroma predavateljem, pa bi bile prepričane zahtevnejše naloge? Predavatelji bodo v elektronski imeli odličnega pomočnika. Tako bo npr. dobro predavalo v bodočnosti potekalo v obliki filma. Vsak dijak bo na klopi imel gumb, s pomočjo katerega bo javljal, ali predavanje razume ali ne. Na osnovi tega, kako ga bo dojemal, bo tudi film tekel hitreje ali počasneje, pri tem pa bo celo dajal naknadna pojasnila — vse to avtomatično, kot rezultat stalne registracije dijakovih odgovorov na postavljena vprašanja.

Kar se tiče povsem avtomatiziranih tihotij, bi rekel, da ni več daleč dan, ko bo v njih delalo samo nekaj nadzornikov nad stroji, ki bodo steer vsa dela opravljali sami. Verjetno bo enkrat okrog leta 2000 na tak način avtomobilske dele cenje sestavljali, kot bi to delo opravilo večje število delavcev.

Vendar bodo za določena dela še vedno primernejši ljudje od strojev. Zakaj, človek je dejansko že sam po sebi prav tako zelo zapleten stroj. Vi boste npr. rekli: »Zelim kupiti določene surovine in menjati njihovo obliko, dokler iz njih ne izdelam avtomobila, pri tem pa hočem, da bi to dosegel kar najbolj pocenita. Nato se boste spomnili, da ima človek v svoji glavi nad milijardo vizualnih in sluhnih čutov in da je opremljen tudi z sposobnostjo elastičnih gibov. Ugotovili boste, da je on cenejši. Lahko tudi pričakujemo, da bomo v bodočnosti ugotovili, kako je za številne posebej in dela cenje uporabni ljudski kot pa se lotno izdelovanja dražih ter zapletenih strojev.

Današnji poslovni ljudje čedalje bolj prihajajo do prepričanja, da si ne morejo zapomniti vsega, oziroma ne morejo na doslej vajeni način spremljati nastajajočih sprememb v poslovanju. In tako, vtem ko bo vse intelektualni proces še naprej pripadal človeku — za kar bodo potrebne visoke kvalitete znanja

in sposobnosti — bo stroj opravljal ves tehnični del poslovanja, oajševal intelektualne napore človeka, zagotovil večjo učinkovitost, večji dohodek in večjo varnost.

Človeški interesi se bodo menjali. Razvili se bodo novi posli, ki bodo zahtevali več delovne sile, kot je to potrebne danes, ker se bo dohodek bolj kontroliral in trgovski ukrepi natančneje sprejemali, to pa bo obenem zgotavljalo več novih proizvodov in boljše izkoriščenije razpoložljivih virov. Razumljivo, od časa do časa bodo nastajale tudi časovne motnje. Poudarjam začenno, ker bo v daljšem časovnem obdobju naša elektronska, ki bo upravljala gospodarstvo, sposobna ustvariti toliko delovnih mest, da bodo vsi zaposleni.

Kar zadeva delovni čas, ne vidi nobenega utemeljenega razloga, da bi tehnološka družba morala težiti za njegovim radikalnim zmanjšanjem. Mislim, da bo ta družba imela trideset-urno delovno teden, se pravi pet dni po 6 ur. Na delo se bodo ljudje vozili v avtomatiziranih tihotijah. Do predmestnih ulic bodo vozilo upravljali sami, naprej, kjer bo promet zelo močan, pa bodo pritisnili na gumb, nakar se bo avto avtomatično upravljalo. Gospodinjice bodo blago kupovale preko televizije.

(US News and World Report)

Pred kratkim se je vrnila v Pariz nekdanja zelo slavna filmska igralnica Martine Carol, ki zdaj povečini živi na Tahitiju. Njen prihod je v zvezi z nekim njenim gledališkim nastopom. Komaj je stopila iz letala, je dohila življenjski napad in so jo morali prenesti v bližnjo ambulanto.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Bolje boste opravili svoje delo sami, kot pa skupno z drugimi. S svojo diplomatijo se boste oginili nekemu resnejšemu nesporazumu.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Če ne iščete neposrednih rezultatov, bo uspeh toliko bolj gotov. Več je primeren za pogovor, ki vas bo pomiril.

DVOJKA (od 21.5. do 22.6.) Skušajte odpraviti svoje predsojedi in napačne ideje. Dan bo v čustvenem pogledu zadovoljiv.

TRAJNIK (od 23.6. do 22.7.) Svoje ideje uveljavite na miren način. Moral boste braniti svoj mir pred tujim vmešavanjem.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne bojte se tvegati, če kaže, da boste dosegli neposredne uspehe. Pomenek

HOROSKOP

pravi manjši družinski spor. STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Dobro procitite morebitne posledice sprejetja neke tečajne naloge. Ugodne možnosti za uveljavitev nekega še nerešenega vprašanja.

KOZOROG (od 22.12. do 20.1.) Računajte na sredo, a predvsem na lastne sposobnosti. Dobro razpoloženje vas bo privedlo do tega, da boste, kot li nelaj na kar dolej niste niti pomislili.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Pazite, da ne sprejmete nekaterih krivdanih ukrepov, ki bi zadeli vaše sodelavce. Ne izgubite svoje prepričljivosti.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Obstaja možnost, da rešite neko nevažno stvar. Ohranite zaupanje vase.

s prijatelji vam bo odpravljal slabo voljo.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Izkušnje in zdrav razum vam bodo pomagali pri rešitvi nekega vprašanja. Vaše osebnostne težnje bodo natele na nasprotovanje.

TEHNIKA (od 23.9. do 23.10.) Spodbudni vplivi v korist nekega skupnega dela. Vaši osebnostni črti bodo ogrozene zaradi zavisti nekaterih prijateljev.

SKORPION (od 24.10. do 22.11.) Vaš ugled pri sodelavcih naravnost od tega, kako dobro volje ugete od

TRAGIČNA SMRT MLADENIČA NA IZLETU

Padel v 60 m globok prepad in utonil v narastli Piavi

Fant se je hotel prijeti za kamen ob robu prepada, da bi pobral film, toda kamen se je odkrušil in nesrečnež je zgrmel v prepad - Truplo so našli včeraj v globokem tolmunu

Na izletu v Sappado je tragično izgubil življenje v nedeljo 25-letni Giorgio Grom iz Ul. Morgagni 6. Iznad prepada je hotel slikati drevo reke Piave v soteski, pa mu je iz rok padel film, ki ga je hotel vložiti v fotografski aparat. Prijel se je za kamen, da bi pobral film, toda kamen se je odkrušil in nesrečni fant je tresel v prepad, v globino 60 m. Reka, ki jo je hotel slikati za spomin, je imela njegovo truplo, med kamnima padecima pod prepadom pa so našli le tiskar in dve fakturi.

Truplo so našli šele včeraj popoldne karabinjerji in skupina alpincev iz Sappado v globokem tolmunu reke, kakšnih 10 metrov zgoraj kraja. Odnesti ga bodo v mrtvašnico v Sappado, odkoder ga bodo prepeljali v Trst. Grom se je v nedeljo zjutraj odpeljal s skupino svojih delovnih tovaršev na izlet z avtobusom v Sappado, oziroma v dolino Visden.

Travnica pada na delavca na ladji

Med delom na ladji «Luciano», ki je zasidrana v novem pristanišču, se je v nedeljo dopoldne spustila 45-letna Franca Mrkuša iz Ul. Lamarmora 20, ki bo krevtal v treh mesecih, če ne bo do nastopile komplikacije.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Redarju je grozil z nožem in v jezi obrcal-avto

Tržaški trgovec žrtve dveh pretkanih sleparjev iz Padove, ki pa sta že bila v zaporu, ko ju je prijavi

Pred tržaškim sodnikom se je zagovarjal včeraj 22-letni Guerriano Veggian, mesar po poklicu, brez stalnega bivališča, ki pa je njegov čas dobil v korist. Ob 16. uri so v pisarni sodnika v Trstu, ki jo vodi oddeleki kvestur in kmalu nato so agenti prihiteli na Trg Sansovino, o ubežniku pa seveda že ni bilo več ne duha ne sluha.

Ves ta dogodek bi se bil razvil v nič, če ne bi pravilno pregledal mladega Sansovinca. Mladenica je policistov poseg verjetno tako razjezil, da se še eno uro po dogodku ni utegnil pomiriti. Kolobaril je sem ter tja po raznih ulicah v bližini Trga Stare mitnice ter kahal hudo jezno. Nenadoma pa je izgubil vzdržljivost in začel brčati v zadnji del nekega avtomobila iz Milana, ki je bil parkiran na omenjenem trgu. To njegovo početje je opazil neki drug redar, ki pa je imel več sreče kot njegov kolega na Trgu Sansovino.

Posrečilo se mu je namreč, da je mladenica zgrabil ter ga izročil policistom. Kmalu je seveda prišlo na dan, da je šlo za istega potepuha, ki je grozil na Trgu Sansovino redarju Cosimu. Ker so Veggia in zbirali taksorekore v trenutku, ko je zagrešil prekrške, so uvedli proti njemu hitri postopek, kar pa je za njega še ugodnejše, saj bo tako hitro prišel na svobodo.

Pred sodnikom sta se morala zagovarjati tudi 31-letni Valter

Goriško-beneški dnevnik

SOGLASNOST SVETOVALCEV NA ZADNIJ SEJ

Občinski svet v Sovodnjah odločno podpira zakonski osnutek Bonacine (PSI)

Če bi občina izterjala trošarino na blago, ki se proda na njenem ozemlju, bi zmanjšala obračunski primanjkljaj - Za Bonacinom tudi Vallaurijev (KD) zakonski osnutek

Občinski svet v Sovodnjah je s posebno resolucijo, izglasovano s glasno na redni občinski seji v petek 11. oktobra t.l., odločno podprl zakonski osnutek socialističnega senatorja Ercola Bonacine, da bi lahko tudi Sovodnje pobirale trošarino na prodano blago proste cone.

111. obletnica korpusa PS

111. obletnica ustanovitve korpusa straž javne varnosti, se bo letos praznovala 20. oktobra dopoldne s prireditvijo v vojašnici «Sabotino» v Ul. S. Chiara, kjer se bodo zbrali pripadniki prometne mejne železniške policije in oddelkov iz našega področja. Pred gladih bo prefekt v spremstvu kvestorja, Sledila bo maša za osebni spomin in povabljen.

V NEDELJO ZJUTRAJ, KO SE JE VRAČAL IZ MOSTA NA SOČI

Angel Krajnik z Oslavja se je ubil v Soški dolini

Z avtom se je zaletel v obcestni zid in bil na mestu mrtev

Na «dolgi nivi» pri Plavah se je v nedeljo ob 5. uri zjutraj zaletel z avtomobilom v zid in se ubil 29-letni Angel Krajnik z Oslavja. V soboto okoli 18. ure je prejel medzo pri avtoprevosniškem podjetju «La Goriziana», kjer je zaposlen. Nekaj časa se je šel s svojimi delovnimi tovaršami, potem pa se je poslovil od njih in je šel čez mednarodni prehod Rdeča hiša v Most na Soči. Tamkaj se je zdržal do pozne jutranje ure. Nekaj po 4. uri se je v družbi nekega prijatelja, ki je imel svoj avtomobil, odpeljal po Soški dolini proti domu. V Anhoveg je prijel prijatelja in vozil pred njim. Ko se je pripeljal do kraja, kjer je bila nekaj spodnja postaja svetlozorne žarnice, pa krajnikovih žarometov ni več opazil v gredcu. Obrnil je avtomobil in se odpeljal nazaj, ker je sodil, da se ki je na las podoben osnutku senatorja Bonacine, se glasi: «Na občino v Sovodnjah ob Soči je raztvegana možnost pobiranja trošarine na prodano blago proste cone, kot je navedeno v edinem členu zakona št. 384 z dne 11. junija 1954.»

Nižne ne ve za vzroke tragične nesreče. Vsakdo, ki ga je poznal, je vedel za njegovo previdnost pri volanu. Pa tudi zaspanost ga ni premagala tako zlepa, kakaj po izjavah svojev je bil Angel spodoben voznik tovarnikov tudi zaspanost navkljub. Večina ljudi, ki smo jih vprašali za vzroke nesreče, je prepričani, da je Krajnik obšla slabost in to ravno taktaj, ko se je - verjetno s precejšnjo brzino - pripeljal na blag ovinek na «dolgi nivi». Zapeljal je čez cesto in se na levi strani zaletel v nizek zid. Trčenje je bilo tako močno, da je krmilo žbilo do polovice kabine Fiat 1100. Vozilo se je zaletelo ob zid z levim delom, ki je ves premakjen nazaj. Morda bi bil udarec blažji, če bi zadel ob zid sam bok motorja; le-ta je prav malo ali skoraj nič poškodovan.

VZROKI PROMETNIH NESREČ NA KORZU

Prekratka zavorna razdalja in izsiljevanje prednosti

Na vozilih, ki so bila udeležena pri nesrečah, manjša materialna škoda, vozniki pa nepoškodovani

Včeraj ob 8.40 sta se pred ljudskim vrtnom na Verdjevem korzu zaleteli dve vozili, in sicer volkswagen GO 22137, ki ga je vozil 33-letni Gastone Berloso iz Ul. Garzallotti 3, ter Fiat 1500, ki ga je vozil 31-letni Ivan Tomšič iz Ul. Venezia 6 v Sovodnjah. Berloso se je peljal pred Tomšičem. Ker je na hitroma ustavil, se je Tomšič zaletel v volkswagen, ki je utrpel precejšnjo škodo na zadnjem delu. Poškodoval se je odbojni zadnje lučke in del karoserije, pri fiatu pa sprednji levi blatnik in karoserija. Soferja se nista poškodovala.

V soboto ob 17.30 se je zgodila nezgodna na križišču Ul. Petrarca in Korza. Po Ul. Petrarca se je pripeljal avtomobilist 53-letni Alojz Stragar iz Ul. Buffoloni 24, vozil je Fiat 500 z registrsko tablico GO 20573, Namesto, da bi se ustavil, je izsiljeval prednost pred motociklistom 25-letnim Mariom Gomiškom iz Ul. Montello v Standrežu, ki se je na vespi GO 20474 po Korzu peljal proti domu. Motociklist se je zaletel v leva avtomobila vrata in jih vdrl. Pri tem je razbil vetro steno, žaromet in sprednje vilice. Udeleženca v nesreči se nista poškodovala.

Zapisnika o obeh nesrečah je sestavila mestna policija. Komisarska uprava ovira delovanje komisije proste cone

Občinski svetovalci KPI, Bergamo, Batello in Cerne so opozorili goriškega župana, da se posvetovalna komisija proste cone že doli časa ni sestala in da so bile seje te komisije pod komisarsko upravo številno manjše kot poprej. Po sodbi svetovalcev je sedanja uprava trgovinske zbornice skoraj popolnoma paralizirala edini demokratični nadzorni odbor v tako važnem javnem organu našega gospodarstva. V več primerih niso upoštevali odločitve in priporočil te komisije. Komisar pa naj bi brez vednosti mnenja te komisije odločal v nasprotju s poprejšnjimi sklepi.

Vsi ti dogodki dokazujejo, da komisarska uprava ne upošteva posvetovalne komisije, sestavljene iz zastopnikov občinskega sveta, sindikalnih organizacij, delodajalcev itd. Podpisniki spraznega župana, kakšne korake namerava odbor storiti, da se odpravi sedanje stanje in zajamči obnem učinkovito delovanje posvetovalne komisije.

Včeraj okrog 7.30 se je pri cestni nezgodi ranil na lasišču in po rokah Francesco Codumani z Oslavja. V gorški civilni bolnišnici, kamor se je zatekel po pomoč, so mu rane obvezali in ga poslali domov s prognozo okrevanja v petih dneh.

Takšen je bil Krajnikov Fiat 1100 po nesrečnem trčenju v Soški dolini

Vedno bolj se širi solidarnostna akcija

CGIL in CISL za žrtve katastrofe v Vajontu

Zbirna središča CGIL so v vseh glavnih mestih pokrajin in na sedežu v Trbiču

Včeraj se je sestel deladni odbor CGIL za Furlanijo - Juljsko krajino. Proučil je posledice nesreče v Vajontu ter odobril takojšnje pobude konferenčnih zbornic v korist preživelih prebivalcev. Ustanovil je delžno solidarnostno komisijo, ki bo zbirala sredstva in jih odpodala prizadetemu prebivalstvu. Zbirna središča so v vseh glavnih mestih pokrajin in na njenem sedežu v Trbiču.

Te dni so se sestale sindikalne stroke CISL Treh Benečij ter produčile možnosti za učinkovito pomoč prizadetemu prebivalstvu v dolini Vajont. Pozvali so zveze industrijev, trgovcev, kmetov, pokrajinsko upravo in sindikalne organizacije, naj vsi goriški delavci pripevajo svoj zasluge ene ure za obnovo delovnih mest, uničenih zaradi strasne nesreče.

«Prepričani smo - zaključuje tiškovo poročilo CISL - da bodo naš poziv ugodno sprejeli vsi delavci, zasebne in javne uprave.»

Pomagajte ponesrečencem v Longaronu

Pozivu Italijanskega Rdečega križa v Trstu za zbiranje denarnih prispevkov v korist ponesrečenecv v Longaronu se je odzval tudi naš list, ki je v Trstu že nabral lepo vsoto denarja. Nabiralna akcija pa je v teku tudi v Gorici. Zbrana sredstva bodo po zaključku akcije, skupno s sredstvi, nabranimi v Trstu, izročili Italijanskemu Rdečemu križu.

Nabiralna akcija v Doberdobi

Doberdobsko župništvo prireja nabiralno akcijo za žrtve katastrofe pri Vajontu in poziva občane, naj prispevajo po svojih močeh, da bi lajšali gorje preživljen. Kdor želi prispevati, naj se zgleda na župništvu.

Danes v Gorici zanimivo predavanje

Znanstveni sodelavec Instituta za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti prof. dr. Niko Kuret iz Lubljane bo na pobudo Narodne in študentske knjižnice predaval danes 15. oktobra ob 20.30 na Slovenski prosvetni zvezi v Gorici, Ulica Ascoli 1 O RETOROMANIH četrtm avcarskem narodcu.

Predavatelj se je osebno seznanil s številnimi problemi tega narodiča in z njihovim reševanjem, ki je izredno zanimivo za vsako narodno manjšino in je lahko za zgled vsaki demokratični državi. Predavanje bodo spremljali številni diapozitivi.

TEMPERATURA VČERAJ Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 19 stopinj ob 14. uri, najnižjo 5 stopinj ob 5.50 uri. Povprečne dnevne vlage je bilo 83 odstotkov.

VČERAJ V ZGODNIH JUTRANJIH URAH

Požar sredi Trbiža na trgu «Šanghaj»

Povzročena škoda znaša okrog 15 milijonov lir - Očitno je, da gre za namenjen požig Delo južnotirolskih atentatorjev?

(Naš dopisnik poroča) Včeraj v zgodnjih jutranjih urah je na glavnem trgu v Trbižu, imenovanem Šanghaj nastal požar v enem prostoru, ki je povzročil škodo okrog 15 milijonov lir škoda. Poimenovali se je istocasnoma na treh mestih, zato ni skoraj nobenega dvoraga o tem, da je nastal po volji nekoga. Kdo je ta enekdo, tega v tem trenutku ni mogoče vedeti. Na vprašanje če gre za dejavnost južnotirolskih atentatorjev, ki smo ga zastavili pristojnim organom, smo prejeli zelo jasen odgovor: «Ni mogoče govoriti o teroristični dejavnosti, ker obiskujejo trg v Trbižu skoraj izključno Avstrijci sosednja področja, ki lahko na njem kupijo najrazličnejše blago po izredno ugodnih cenah. Kljub temu je vendarje mogoče dopustiti, in ne brez razloga, da obstaja določena vročina zveza med atentati v Južnem Tirolu - ki so se prav v zadnjem času zelo nevarno razširili prjam pred vrata Milana - s pošilganjem v Kanalski dolini. Ta možnost ima določen odstotek verjetnosti posebno zaradi tega, ker se je po žar pojavil na treh ločenih mestih in ni nastal slučajno (na primer zaradi kratkega stika), ampak zato, ker ga je nekdo podtaknil.»

Prvi, ga je opazil delarni karabinjer, ki je šel službeno mimo trga. Telefoniral je v vojašnico v vasi, ki je ob pomoči karabinjerjev odšel na trg, nastopil brigatino in pričel gasiti ogenj, katerega zublji so se dvigali tudi do 20 m visoko. Pomoč so mu nudili tudi nepoklicani gasilci iz Zabcine. Okoli 5 ure, se pravi po kakšnih dveh urah, so ogenj pogasili. Izmed starih vrst platenih stonjk, ki so na trgu, je požar uničil srednji dve, kjer so prodajali tobace, čokolade, okraske in podobno, v glavnem negotovje blaga.

V reševalni akciji se je zaradi dima laže poškodoval eden od karabinjerjev, tako da so ga morali odpeljati v bolnišnico, kjer se bo zdravil nekaj dni.

Kino VERDI. 17.30: «Gli avventurieri», E. Flynn in O. De Havilland. Ameriški film. Zadnja predstava ob 22. uri. CORSO. 16.00: «L'avventure di cacia del professor De Paperis», Walt Disneyeve barne slikanice. Sledi dokumentarni film «Dua strani amica» VITTORIA. 17.30: «Il sole nella stanza», Sandra Dee in Peter Fonda. Ameriški barvni film. Zadnja predstava ob 21.30. CENTRALE. 17.00: «I figli del diavolo», Lee J. Cobb in Doug McClure. Ameriški barvni film. Zadnja predstava ob 21.30. DEZURNA LJKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna PONTONL BASSI, Raštel št. 26, tel. 33-49.

VESTI IZ KOPRSKEGA OKRAJA

Danes slavijo v Piranu svoj občinski praznik

Svečana otvoritev prenovljenega Tartinijevega gledališča in otvoritev razstave primorskih likovnikov

Občani piranske občine slavijo danes svoj praznik v spomin na ustanovitev prvga mornariškega odreda v Slovenski Istri 15. oktobra 1944. Ze več dni so se v počastitev praznika vrstile razne prireditve. Najpomembnejše so po bile v včeraj na večer pred praznikom, ob 18. uri so v piranski galeriji odprli razstavo primorskih likovnih umetnikov. Ob 17. uri je bila svečana seja občinske skupščine. Na tem zasedanju so sklenili ustanoviti posebno nagradno v znesku 500.000 dinarjev, ki bi jo vsako leto podelili najboljšim umetnikom na področju glasbenega ustvarjanja doma pa tudi izven države.

Sinočnje prireditve so se pričele ob 19. uri z veliko baklado, ki je ozvala mestne ulice in se razšla na svečano razstavo Tartinijevega trgu. Zvečer ob 20. uri pa je bila svečana otvoritev obnove Tartinijevega gledališča. Otvoritve so se udeležili med drugim podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Beno Zupančič, predstava Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josip Vidmar, predsednik okrajnega ljudskega odbora Koper Jože Eržen, sekretar okrajnega komiteja Zveze komunistov Jože Božič in številni drugi predstavniki političnega in družbenega življenja. O pomenu tega dogodka je govoril predstavnik pripravljalnega odbora Stane Pavlič, ki je poudaril, da se obeta zdaj Piranu uspešen kulturni razvoj, objekt sam pa bo svede služil razen tega tudi do sodnih in tujim turistom.

Tartinijevo gledališče je zdaj po restavraciji nedvomno eden najlepših kulturnih objektov ne samo na Primorskem, ampak tudi v Sloveniji. Pri restavraciji so skrbno pazili, da so ohranili freske in bogato dekoracijo izpred 60 let, modernizirali pa so vse isto, kar služi funkcionalnosti gledališke hiše. V obnovenem Tartinijevem gledališču je občinstvu na razpolago 350 sedežev in 70 stojališč. Sinoči ob otvoritvi je nastopila ljubljanska Drama z Behanovim «Ticem».

Ob prazniku piranske občine so bile sinoči tudi številne športne in druge prireditve. Med drugim so organizirali množični šahovski braturnir, na katerem je zmagovalo moštvo Kopra nad Tomosom.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, dne 15. t. m. z začetkom ob 19.30 uri vesel in sentimentalni film:

«PARIS BLUES»

Igrajo: PAUL NEWMAN — YOANNE WOODWARD — SIDNEY POITIER

Kino na Učincinah

predvaja danes 15. t. m. z začetkom ob 18. uri film:

F. B. I. agente implacabile

(Neizprosn agent FBI) Igrajo: CHRISTIANE MINAZZOLI, EDITH CONSTANTINE, ROBERT MANUEL, BERNADETTE LAFONT, MISHA AUER in drugi

Avtomobilistka podira športnega funkcionarja

Ko je v nedeljo popoldne 44-letni Vincio Pulsator iz Ul. Lo

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Sovjetska zveza z 2:0 (s Ponedelnikom in Čislenkom) spravila k.o. Italijo

STRELECA: Ponedelnik v 21', Čislenko v 42' p.p. SOVJETSKA ZVEZA: Urushadze; Dubinsky, Sesterne; Kru-tikov, Voronin, Korolenkov; Metreveli, Čislenko, Ponedelnik, Isa-nov, Husainov.

ITALIJA: Negri; Maldini, Facchetti; Guarneri, Salvadore, Tra-pattoni; Bulgarelli, Corso, Sormani, Rivera, Pascutti. SODNIK: Banasiuk (Poljska). Moskva, 14. Sebe danes, dan po izpolnjeni tekmi, so se Italijani zavedali, da niso bili v prvem delu igre zadani dva gola. Zadosti za zmago.

Danes se nekateri jokajo in zgrajajo nad smolo Italijanov. Govoriti o tej nima smisla. Smola je imel edino Sormani, ki se je v 12' poškodoval posledično, da so bile njegove možnosti učinkovite izjemno zmanjšane. Toda se prej je Fabbri zakrivil nekaj grobih napak; predvsem je poslal na igrišče Maldinija, za katerega je vedel, da s poškodovano nogo še ni bil popolnoma pri sebi.

BLIGA IZIDI table with columns for teams like U.R.S.S.-Italia, Brescia-Catanzaro, Foggia Inc.-Prato, etc., and their respective scores.

Agatha Christie: DEŠET ZAMORČKOV ŠLO JE... 8. General Macarthur se je hudoval sam pri sebi. Vrag naj vzame vse skupaj! Kaj takega pa res ni pričakovano.

KONČANO EVROPSKO PRVENSTVO V KOŠARKI

1. SZ, 2. Poljska Jugoslavija tretja

TOKIO, 14. — Tudi v nedeljo zelo dobri rezultati na predolimpijskih tekmovanjih v Tokiju. Nemeč Klau je celo preplaval 200 m prosto v izrednem času 2'00"2, danes pa je še izboljšal čas na 1'58"9, kar je drugi najboljši čas na svetu. Tega časa pa mu ne bodo priznali, ker je napačno zavil. V rokoborbi so Jugoslovani Cucić, Tanasković in Favičević pobrali zlato kolajne, medtem ko je evropski prvak v te-lodvorbi Čerar popolnoma odgovedel.

WROCLAW, 14. — Po razmeroma negativnem nastopu na svetovnem prvenstvu v Riu je košarkarska ekipa Sovjetske zveze kaj naglo začela svoje rane ter našla med svojimi igralci dovolj novih moči, da se je lahko zasedla tisto prvo mesto, ki ji je po tradiciji pritrjeno. Sovjetski atleti so izpolnili vse jim zadane naloge in uresničili vsa pričakovanja. Njihova končna zmaga ni bila niti za trenutek v dvomu, saj so edini med nastopajočimi ekipami pokazali neka; poverga. Vsi ostali so igrali po svojem navadnem standardu ali celo slabše kakor po navadi. To je prišlo še posebej do izraza pri igri jugoslovanske reprezentance, ki ni bila zmožna ponoviti niti bra-

V DEŽELNEM DERBYJU V VIDMU Branilec zadal Triestini poraz Pin, strelec edinega gola za Udinese

STRELECI: Galassi; Pin, Flamini; Del Negro, Burelli, Tagliavini; Mantellato, Anderson, De Cecco, Del Zotto, Selmoson.

Triestina: Di Vincenzo; Vitali, Frigeri; Sadar, Varglien II, Pez; Mantovani, Dalio, Orlando, Porro, Rancati. SODNIK: Angonese iz Mester. GLEDALCI: 10.000. KOTJE: 8:2 za Videmčane. VIDEM, 14. — Lahko bi se končalo z neodločenim izidom, v resnici pa je en gol podaril domačim zmagal. Mislimo na nedeljski derbi med Udinese in Triestino. Morda bi bil neodločen izid najbolj verna slika igre. Ta ni bila navdušujoča in obe enajstoričnici sta se kar kotali med seboj, katerega si bo nabrala v naslednjem krogu. Priznati je treba, da so imeli Videmčani v prvem polčasu, ko so oblegovali triški kazenski prostor, več priložnosti za gole. Toda napake z njihove strani in odlični posegi triških vratarjev in v prvem delu igre hipoteko na zmago.

Tržačani so se tu pa tam sprostiti s protinapadi. Pri teh pa ni bilo, kot pri Videmčanih, množično udeležbo. Samo na Mantovani in Porro je letala vsa teža (in tudi odgovornost) za dosego uspeha. Premalo, pa čeprav se jima je včasih pridružil Rancati, ki je imel edinstveno priložnost: sam pred nasprotnim vratarjem je Rancati poslal šibko žogo... preko vratice.

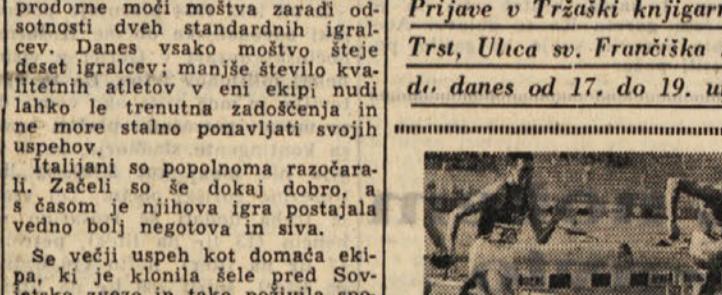
Videmčani so ponovno šli v napad in so, posebej z Andersonom, skušali priti do mreže. Toda napadalec ni imel dneva in njegovi strelci niso bili preveč točno usmerjeni. Kadar pa so bili, je Di Vincenzo prestregel žogo. Tako se je prvi polčas končal, kot so si želeli in upali Tržačani, brez škode. V drugem polčasu je začela Triestina pritiskati na »bratrance«. Toda pritisk je bil preveč nežen in furkanski igralci se ga niso ustrahili. Triestina s postopno nastopila kot Videmčani s postopno v sistemu 4-2-4 s prostim Varglienom na eni in Tagliavinijem na drugi strani, so tekmeči odgovorjali s istim orožjem in ko so se verjetno vsi, tudi domačini na njihovi navijači na tribunah, še prijavljali z neodločnim izidom in delitvijo točk, je Udinese prišla do zgoditka. Tagliavini, ki se je po »trčenju« z

6. SLOV. SPORTNI TEDEN

Danes zadnji dan vpisa

SPORTNO ZDRUZENJE BOR priredi v dneh od 26. t. m. do 4. novembra letos 6. SLOVENSKI SPORTNI TEDEN TEKMOVANJA Atletika, odbojka, namizna tenis, gimkana, med dvema ognjema, streljanje, planinsko-orientacijski pohod (ob sodelovanju SPDT), telodvoba, košarka in šah.

Trst, Ulica sv. Franciška 20 danes od 17. do 19. ure

Sedmak (Bor) deželni prvak v metu kladiva

Tržaški mlajši mladinci presentljivo drugi v Rimu V nedeljo je bil zaključek deželnega atletskega prvenstva. Med novimi prvaki je tudi član Bora Sedmak, ki je slavil v metu kladiva zmago nad predstavnikom tržaške Gimnastice Tranjem. Izidi nedeljskega tekmovanja v Trstu so naslednji:

KONČNA LESTVICA table with columns for teams like SOVJETSKA ZVEZA, POLJSKA, JUGOSLAVIJA, MADZARSKA, etc., and their respective scores.

TUDI V POVRTNIH TEKMAH ZA POKAL TREH BENEČIJ

Odbojkarji Bora z dvema zmagama več

Tudi v povratnem srečanju je Bor odnesel dvojno zmago. Vendar v nasprotju s prejšnjim srečanjem je to pot pokazal tudi boljše igranje v večji povezanosti. Če je glado pomelčel z ekipa AGI, ki se trenutno nahaja v zelo slabih formi, je pa moral zelo pritiskati pri tekmi s PAV, ki je v tem turnirju pokazal res velike napredek v primeri z lanskimi igri in izredno borbenost. V tekmi s tržaškimi gasilci je malo manjkalo, da ne bi zmagali z 2:0. V prvem setu so namreč zmagali s velikim naskokom; v drugem pa so končili le po dolgotrajni borbi z rezultatom 17:15. V tretjem setu jih je za zajeta utrujenost in so zato tudi končili nasprotnikom. V prvo tako je bila PAV hud tekmeec za borovce. Prvi set v Videmčani glado osvojili, ne da bi jim niti mogli kaj več zper-

Jugoslovansko nogometno prvenstvo

Partizan in Vardar poražena na domačih tleh

Nova Gorica uspešna, poraz Delamarisa v Celju Osvojena točka na gostovanju pri Veležu je zadostovala Crveni zvezi, da si je ohranila prvo mesto v lestvici I. jugoslovanske nogometne lige. V nedeljskem sedmem kolu so zabeležili dvoje presenečenj: poraz Partizana in Vardarja na domačih tleh. V Beogradu je na tekmi med istoimenskim klubom in Vojvodino prišlo do nesportnih izpadov gostov, zaradi česar je bil sodnik prisiljen pri stanju 1:0 za domačine prekiniti tekmo.

V drugi zvezni ligi sta oba slovenska predstavnika utrpela poraz. Tudi tokrat je ljubljanska Olimpija podarila kot že v prejšnjih tekmah, točki nasprotnikom. Čeprav je igrala doma, se Olimpiji ni posrečilo spraviti na varno niti neodločen izid. Mariborčani pa so gostovali v Osijeku, kjer so morali prepustiti Slavoniji celotni izkupicek.

I. LIGA table with columns for teams like Novi Sad-Rijeka, Sarajevo-Radnički, etc., and their respective scores.

II. LIGA table with columns for teams like Borac - Varteks, Bosna - Borovo, etc., and their respective scores.

Trst 106, tretjeplasirani Turin pa 99 točk. Od borovcev v bil Sancin na 600 m z 1'29"4 deveti, Hreščak Marko z 1.68i šesti v skoku v višino. Fučka pa z 42.88 peti v metu diska. Ostali Tržačani so zasedli naslednja mesta: Tonini 5 na 80 m, Lepše 5, na 60 m ovira, Mattagliano 2, v hoji na 4 km, Fonda 6, v skoku s palico in For-nazaris 8, v metu diska.

V tekmovalju juniorskih reprezentanc v Saranunu, je ekipa severne Italije premagala Svoico 3:1. Savoio (CUS) 3,50, 3. Neubauer (Libertas) 3,40. Tržačani 1. Gentilli (Ginn.) 13,79, 4:2 100 m: 1. Ginnastica 43"7.

V Rimu je bilo v nedeljo zaključeno tekmovanje mlajših mladincev za tretje pokrajno. Prvi vsakemu priškovanju je tržaška reprezentanca, v kateri so bili trije člani Bora, zasedla za Rimom drugo mesto. Rim si je nabral 127, borovci niso več dopustili nasprotnikom pobude, tako da so bili pri menjavi igrišča že v prednosti in so nato nadaljevali po tej poti. Točni servisi nekaterih igralcev in točnejše drugih, so odzveli nasprotnikom usak up za zmago, tako da se le tu pa tam reagirali, čeprav s skromnim uspehom. Bor je avtoritativno zmagal.

Borovci so torej danes pokazali napredek, ki naznanja k upanju, da se bodo v povratni tekmi z Gasilci, ki bo verjetno ta teden, bolje obnesli kot so se v prvem srečanju. Navijačem pa lahko potrdimo, da je s tema dvema zmagama zagotovljen estop v finalu, ki bo 27. t. m. v Forzenonu in na katero obojino že sedaj vse prišaste športnega združenja. Za Bor so nastopili Jurkovič, V. Veljak, Drasič, Škrinjjar, Orlel, Mijot in Vitez.

Tržačanka Giamperlatjeva. V Bologni je Magali Vettorazzo ponovno osvojila naslov italijanske mladice v petrobobu. Na drugo mesto se je uvrstila Masot, Mattagliano 2, v hoji na 4 km, Fonda 6, v skoku s palico in For-nazaris 8, v metu diska.

RUDI SKRINJAR Bor-AGI 2:0 (15:7, 15:6) BOR-PAV 2:1 (3:15, 15:9) GASILCI-PAV 2:1 GASILCI-AGI 2:0

General Macarthur se je hudoval sam pri sebi. Vrag naj vzame vse skupaj! Kaj takega pa res ni pričakovano. Ta teden se mora dobro imeti! Ta teden se mora dobro imeti!